

ЗАВИСНИ РЕЧЕНИЧНИ ЧЛАНОВИ

1. Главни реченини чланови су _____ и _____ .
2. Зависни реченични чланови деле се на _____ и _____ додатке.
3. Глаголски додаци су _____ и _____ .
4. Разврстај прилошке одредбе на одговарајућа места у табели.

Данас нисам дошла у школу на време. Аутобус је каснио неколико минута и возио је прилично споро због кише и гужве. Али наставница биологије задржала се после звона због нечега мало дуже на степеништу па сам успела да неприметно утрчим у учионицу.

ЗА НАЧИН	ЗА МЕСТО	ЗА ВРЕМЕ	ЗА МЕРУ ВРЕМЕНА	ЗА УЗРОК

5. У реченицама су истакнуте прилошке одредбе. За сваку означи језичку јединицу којом је исказана.

Из **ината** ћу све испричати мами и тати.

Спреми се **на брзину** и крени.

Јуче сам одговарала географију.

Оставила сам телефон **у колима**.

Можда ћу доћи **после празника**.

Учила сам **без престанка**.

Нисмо се **дуго** видели.

6. Прави (ближи) објекат је обавезна допуна глаголима.

То је у или у .

7. Препиши објекте из наведених реченица.

Разредна нам је рекла да има лепих вести.

Нико није знао да прича о девојци из разреда.

Дала нам је мало времена да погађамо.

Затим је пришла Јани и загрлила је.

Поносила се Јаномо и причала нам о њеном успеху.

Она је освојила прву награду на литерарном конкурс.

Сви смо јој честитали на дипломи.

Нико није знао да тако добро пише саставе.

До краја часа причала је разреду о награђеном раду.

8. „Налепи“ атрибуте уз одговарајућу именицу да добијеш именичке синтагме (групе речи).

из улице брзи бакина од нане са малинама врућ високи за Београд

	дечак	
	чај	
	воз	
	торта	

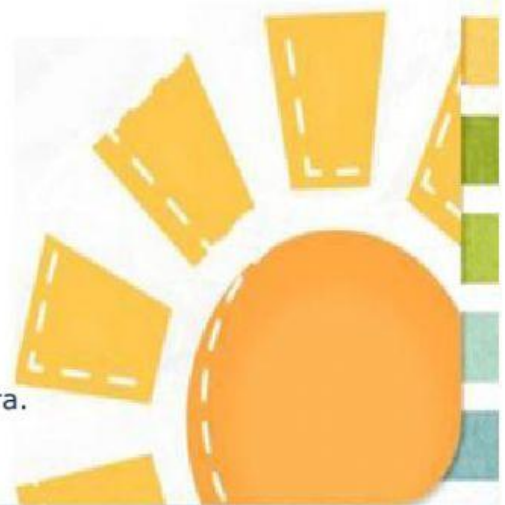
9. Атрибут је члан синтагме.

Може бити и .

Придевски атрибут најчешће је .

У синтагми долази именице и са њом се у роду, броју и падежу.

Падежни атрибут у синтагми стоји своје именице и јавља се у неком падежу са предлогом или без њега.

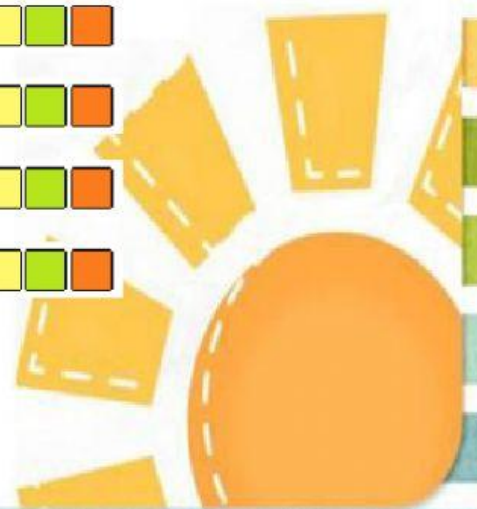
10. Издвој из реченице све атрибуте и „залепи“ их на одговарајућа места у табели.

Тог пролећа, чим се био отопио снег, велика зелена ливада поред Тисе претворила се у фудбалска игралишта. Ту није требало много: зелено равно парче земљишта – игралиште, ђачки качкети и капути – стативе. И готово. Судија нам није био потребан.

ПРИДЕВСКИ АТРИБУТИ	ПАДЕЖНИ АТРИБУТИ

11. Ако је тврдња тачна, означи поље у колони Т, а уколико је нетачна, обележи поље у колони Н.

	Т	Н
Објекат може да буде у номинативу.	☐	☐
Прилошке одредбе су необавезни глаголски додаци.	☐	☐
Апозиција се, као издвојен реченични члан, одваја запетама.	☐	☐
Објекат је обавезна допуна коју глагол захтева.	☐	☐
Атрибут не може да стоји у синтагми после именице.	☐	☐
У служби атрибута је увек придев.	☐	☐
Неправи објекат је допуна прелазним глаголима.	☐	☐
Апозиција је именица или именичка синтагма.	☐	☐
Неправи објекат појављује се у неком од зависних падежа.	☐	☐
Прави објекат може да буде и уакузативу са предлозима.	☐	☐
Апозиција се са својом именицом не слаже упадежу.	☐	☐

12. Повежи реченичне чланове са одговарајућим тврдњама.

СУБЈЕКАТ	друкчије казује оно што је именицом већ речено
ИМЕНСКИ ПРЕДИКАТ	глагол у личном глаголском облику
ГЛАГОЛСКИ ПРЕДИКАТ	акузатив без предлога или деони генитив
АТРИБУТ	околности вршења глаголске радње
ПРАВИ ОБЈЕКАТ	допуна непрелазним глаголима у неком зависном падежу
НЕПРАВИ ОБЈЕКАТ	вршилац радње или носилац стања означеног предикатом
АПОЗИЦИЈА	зависни члан именичке синтагме
ПРИЛОШКЕ ОДРЕДБЕ	помоћни глагол и именска реч у номинативу

13. Попуни табелу реченичним члановима из наведених примера.

Милица је најкреативнија и увек ми донесе најбољи рођендански поклон.

ГЛАГОЛСКИ ПРЕДИКАТ	
ИМЕНСКИ ПРЕДИКАТ	
СУБЈЕКАТ	
ПРАВИ ОБЈЕКАТ	
НЕПРАВИ ОБЈЕКАТ	
ПРИЛОШКА ОДРЕДБА	
АТРИБУТИ	

На школској приредби људе из публике највише су синоћ одушевили *Звончићи*, хор млађих разреда, сјајним наступом.

СУБЈЕКАТ	
ПРЕДИКАТ	
ПРАВИ ОБЈЕКАТ	
НЕПРАВИ ОБЈЕКАТ	
ПРИЛОШКА ОДРЕДБА ЗА МЕСТО	
АПОЗИЦИЈА	
ПРИЛОШКА ОДРЕДБА ЗА ВРЕМЕ	
ПРИЛОШКА ОДРЕДБА ЗА МЕРУ	
АТРИБУТИ	

